

Förordning om gränsöverskridande betalningar

Finansdepartementet

2008-11-14

Dokumentbeteckning

KOM(2008) 640 slutlig

Förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om gränsöverskridande betalningar i gemenskapen

Sammanfattning

Kommissionen föreslår en ny förordning om gränsöverskridande betalningar inom gemenskapen. Förordningen ska ersätta en förordning från 2001. Förordningsförslaget syftar, liksom den befintliga förordningen, till att säkerställa att avgifter för gränsöverskridande betalningar inom gemenskapen är desamma som för betalningar inom en medlemsstat. Förordningsförslaget innebär att principen om lika avgifter utvidgas till autogiro, att avvecklingsbaserade nationella rapporteringskrav rörande betalningsstatistik avskaffas per den 1 januari 2012 och att medlemsstaterna ska utse behöriga myndigheter och organ för att utanför domstol effektivt handlägga klagomål och tvister rörande förordningen. Förslaget förväntas inte påverka EU:s budget eller få några budgetära konsekvenser för statsbudgeten. Regeringen är positiv till förslaget.

1 Förslaget

1.1 Ärendets bakgrund

Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 2560/2001 av den 19 december 2001 om gränsöverskridande betalningar i euro, trädde i kraft den 31 december 2001. Den omfattar för närvarande överföringar, bankomatuttag och elektroniska betalningar (inklusive kortbetalningar) som görs i euro. Den är dock inte tillämplig på betalningar som överstiger 50 000 euro. Syftet med förordningen är att säkerställa att kostnaden för en gränsöverskridande betalning i euro blir densamma som för en motsvarande

betalning i euro inom den egna medlemsstaten. I förordningen ges emellertid medlemsstater med annan valuta än euro möjlighet att låta den egna valutan omfattas av förordningen.

I en rapport från kommissionen KOM(2008) 64 av den 11 februari 2008 dras slutsatsen att det på en rad punkter krävs förslag till ändringar av förordningen.

Den 13 oktober 2008 lade kommissionen fram ett förslag till en ny förordning om gränsöverskridande betalningar inom gemenskapen.

1.2 Förslagets innehåll

Förordningsförslaget syftar, liksom den befintliga förordningen, till att säkerställa att avgifter för gränsöverskridande betalningar inom gemenskapen är desamma som för betalningar inom en medlemsstat. I jämförelse med förordningen från 2001 innebär förordningen i huvudsak följande.

- Principen om lika avgifter för gränsöverskridande och motsvarande inhemska betalningar utvidgas till autogiro.
- Nationella avvecklingsbaserade rapporteringskrav för betaltjänstleverantörer avskaffas per den 1 januari 2012.
- Medlemsstaterna anmodas utse behöriga myndigheter och organ för att utanför domstol effektivt handlägga klagomål och tvister rörande förordningen.

Vidare anpassas förordningsförslagets definitioner till Europaparlamentets och rådets direktiv 2007/64/EG av den 13 november 2007 om betaltjänster på den inre marknaden och om ändring av direktiven 97/7/EG, 2002/65/EG, 2005/60/EG och 2006/48/EG samt upphävande av direktiv 97/5/EG (betaltjänstdirektivet). Det direktivet ska vara införlivat med svensk rätt den 1 november 2009. Förordningsförslaget kompletterar även projektet SEPA (Single Euro Payment Area). SEPA uppnås bl.a. genom gemensamma standarder för betalningar (betalningsöverföringar, autogiro och kortbetalningar) i euro. Dessa standarder har upprättats inom ramen för ett samarbete mellan banker i det s.k. European Payments Council (EPC). Europeiska centralbanken (ECB) och Europeiska kommissionen är också starkt engagerade i projektet.

1.3 Gällande svenska regler och förslagets effekt på dessa

Förordningen från 2001 är, liksom den nya förordningen, direkt tillämplig i Sverige. De ändringar som föreslås i förordningen kommer därför att få direkt genomslag i svensk rätt.

Sverige har genom lagen (2002:598) om avgifter för vissa gränsöverskridande betalningar föreskrivet att 2001 års förordning ska

omfatta även svenska kronor. Kommissionens förslag till en ny förordning innehåller en bestämmelse som innebär att Sverige inte behöver fatta något nytt beslut för att den nya förordningen ska gälla för svenska kronor.

Det finns redan enligt gällande rätt organ som tar emot klagomål eller utanför domstol handlägger tvister (Finansinspektionen, Konsumentverket, Allmänna Reklamationsnämnden och Konsumenternas Bank- och finansbyrå).

Sverige berörs inte av förslaget om att avskaffa kravet på betalningsbalansrapportering, eftersom den rapportering som föreslås upphöra inte förekommer i Sverige.

1.4 Budgetära konsekvenser / Konsekvensanalys

Kommissionen har gjort en konsekvensanalys (SEC[2008]2598). I den konstateras bl.a. följande.

– Autogiro, som inte omfattas av förordning 2560/2001, står för cirka 25 procent av alla kontantlösa betalningar EU och kan relativt snabbt komma upp i cirka 250 miljarder euro per år. Att autogireringar inte omfattas av förordning 2560/2001, innebär klara risker för olika prisnivåer på inhemska och gränsöverskridande autogireringar. Prisdifferentieringen kan innebära störningar inom en viktig del av EU:s betalningsmarknad och förlänga dess nuvarande fragmentering. Om priserna inte utjämnas stimuleras betaltjänstleverantörerna inte till att snabbt övergå till moderna och lönsamma SEPA-infrastrukturer.

– Den avvecklingsbaserade statistikrapporteringen av gränsöverskridande betalningar utgör ett hinder för skapandet av den inre betalningsmarknaden och vidmakthåller den rent administrativa åtskillnaden mellan nationella och gränsöverskridande betalningar. Den påverkar bl.a. kostnaderna för gränsöverskridande betalningar väsentligt. Den leder bl.a. till åtskillnad mellan betalningar inom och mellan medlemsstater och till ojämlika villkor för betaltjänstleverantörer i olika medlemsstater. Den skapar också inträdeshinder som kan vara för höga för vissa typer av betaltjänstleverantörer. Till detta kommer att rapporteringen, när SEPA-projektet är genomfört, inte längre återspeglar de underliggande ekonomiska transaktionerna.

– I vissa medlemsstater har inte organ utanför domstol befogenhet att hantera klagomål som rör förordning 2560/2001. Som ett resultat måste klaganden vända sig till domstol för tvistlösning. Medlemsstaterna har informellt underrättat kommissionen om vilka myndigheter som är behöriga, men i vissa fall har medlemsstater vägrat att åtgärda felaktig tillämpning med motiveringen att de inte är rättsligt förpliktade att göra det.

Kommissionen har analyserat olika sätt att uppnå det övergripande målet med översynen av förordningen – att skapa en inre marknad för betaltjänster i euro, med fungerande konkurrens och utan åtskillnad mellan

gränsöverskridande och nationella betalningar – och kommit fram till att förordningsformen är den bästa.

2008/09:FPM28

Enligt regeringens bedömning förväntas förslaget inte påverka EU:s budget eller få några budgetära konsekvenser för statsbudgeten.

2 Ståndpunkter

2.1 Preliminär svensk ståndpunkt

Regeringen är positiv till förslaget och avser att verka för att det antas.

2.2 Medlemsstaternas ståndpunkter

Medlemsstaternas ståndpunkter är inte kända. Några mer djupgående invändningar mot förslaget förväntas dock inte. Det är dock möjligt att de medlemsstater som i dag kräver betalningsbalansrapportering kan ha invändningar mot att den ska avskaffas per den 1 januari 2012.

2.3 Institutionernas ståndpunkter

Institutionernas ståndpunkter är för närvarande inte kända.

2.4 Remissinstansernas ståndpunkter

Ett antal myndigheter och intresseorganisationer har beretts tillfälle att lämna muntliga synpunkter på förslaget. Några betydande invändningar mot förordningsförslaget framfördes dock inte.

3 Förslagets förutsättningar

3.1 Rättslig grund och beslutsförfarande

Artikel 95.1 i EG-fördraget. Beslut fattas av rådet och Europaparlamentet enligt medbeslutandeförfarandet i artikel 251 i fördraget med kvalificerad majoritet i rådet.

3.2 Subsidiaritets- och proportionalitetsprincipen

Regeringen delar kommissionens bedömning att förslaget överensstämmer med subsidiaritetsprincipen. Enligt kommissionen måste gränsöverskridande betalningar i euro åtgärdas på gemenskapsnivå eftersom tillämpliga regler och principer ska vara lika i alla medlemsstater. Medlemsstaternas instrument för att uppnå detta resultat är mindre effektiva. Ett alternativ hade varit ett system med bilaterala avtal, vilket skulle vara svårt och tidsödande.

Regeringen delar även kommissionens bedömning att förslaget är förenligt med proportionalitetsprincipen. Enligt kommissionen går förslaget inte utöver vad som är nödvändigt för att uppnå målen. Det är medlemsstaterna som får besluta om att utse behöriga myndigheter och organ för att lösa tvister utanför domstol. Beträffande statistikrapportering får medlemsstaterna välja vilka insamlingsmetoder för betalningsbalansen som ska ersätta den avvecklingsbaserade rapporteringen. Förslaget syftar till att minimera förändringarnas inverkan på nationella myndigheter, ekonomiska aktörer och medborgare.

4 Övrigt

4.1 Fortsatt behandling av ärendet

Den första behandlingen i rådsarbetsgruppen ägde rum den 11 november 2008.